

er imod denne Stilling, at man nu med Et skulde erkjende, at man i disse syv Aar har været inde paa en feil Vej og har levet i Illusioner; det faar man sikkert ikke Flertallet her i Thinget til at gaa ind paa.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Spørgsmaalet om Universitetets Stilling har, som bekendt, i en temmelig lang Aarrække — jeg tror endog udover 7 Aar — været Gjenstand for Meningsforskjell mellem Rigsdagens forskjellige Afdelinger og mellem Rigsdagen og Regjeringen. Der har været gjort mangfoldige Forsøg paa at bringe en Overenskomst tilstede og tilveiebringe idetmindste en foreløbig tilfredsstillende Afgjørelse; men det er hidtil ikke lykkes. Da fremkom der, som bekendt, heri Thinget et Ønske om at faae Universitetets hele Stilling belyst paa en alsidig og udtømmende Maade, og dette maatte da naturligt ske ved en Kommission. En saadan Kommission har nu været nedsat til at belyse Universitetets Stilling, og jeg tror, at man hidtil fra alle Sider har indrømmet, at det Arbejde, som nu foreligger, virkelig kan siges at have løst Opgaven. Der er ved dette Arbejde kastet et Lys over Universitetets Stilling og Forhold, navnlig i Henseende til dets finansielle Stilling, som vil have blivende Værd for enhver fremtidig Undersøgelse af dette Spørgsmaal. Hvad er da nu faa det Resultat, hvortil Kommissionens Betænkning er kommen? Jeg skal gjentage det, fordi jeg tillægger det faa stor Betydning overfor de tidligere Forhandlinger her i Salen, skjøndt det allerede har været omtalt, Resultatet er jo dette, at Universitetets Midler ere Statsmidler, og at disse Midler som Følge deraf ere den lovgivende Magt underlagte. Alt, hvad der altsaa tidligere har været talt om, de Slutninger, der kunde udbrages af, at Universitetet havde en særlig Stilling, og at, da det havde sine egne Midler, var det tilladt at bruge dem paa denne eller hin Maade, alt dette falder til Jorden som Kalemaader, der ikke tilstrækkelig udtrykke, hvad Tanken egentlig er, og som ikke udtømmende betegne, hvad Universitetets virkelige Stilling er. Det er det store Resultat, som jeg tror, at Alle ville indrømme, Kommissionens Betænkning har givet os, og som jeg haaber, naar Alt kommer til Alt, ogsaa vil være Kilden til den Overenskomst, som idetmindste jeg fra min Side tror, Alle egentlig ønske. Det forekommer mig, at paa dette Grundlag maa der kunne tilveiebringes en Overenskomst med Hensyn til Universitetets Stilling. Skal nu dette ske, da maa man for Altid ikke tillægge Udtalelser, der kunne være hentede fra andre Betragtningmaader, nogenformelt Værd. Man maa ikke tillægge det nogen Betydning, om man for Røsteheds Skyld taler om Universitetets egne Midler og saa se en Fære i saadanne Udtryk.

Egesaa lidt maa man søge Udtalelser et eller andetsteds fra — jeg tvivler ikke om, de ere brugte —, som kunde komme i Strid med, hvad nu her er vundet som et uomtvisteligt Resultat. Derjom Nogen s. Ex. har talt om og afgivet den Forsikring, at Universitetet ikke ser med venlige Blikke hen paa det konstitutionelle System, ja, hvad betyder saa dette? Jeg tvivler ikke om, at en saadan Udtalelse kan være falden; men naar saa fuldtgyltige Repræsentanter for Universitetet som den Mand, der har været Formand i Kommissionen, og den besvære saa tidlig bortfaldte Forfatter af Kommissionens Betænkning, naar de saa bestemt havde Lovgivningsmagtens uomtvistelige Overhøjhed over disse Forhold, hvad Grund er der saa til at fremdrage saadanne Udtalelser — jeg veed ikke, fra hvem de ere fremkomne — og at tillægge dem nogenformelt Vægt og Betydning? Jeg kan ikke se dette. Det Samme gjælder, naar man fremsætter en Formodning om, at Universitetet har en Tilhøjelighed til Selvstyre, og man saa sætter dette i Forbindelse med, at inspectores qvæsturæ have en vis Ret til i visse Forhold at blive hørt. Hvad betyder da dette? Hvem har ikke denne Tilhøjelighed til Selvstyre? Tilfødt have vi det maaste Allesammen. Men, naar nu denne Tilhøjelighed, hvis den er tilstede hos Universitetet, ubetinget holdes indenfor sine Skranke af Lovgivningsmagten, saa synes jeg, at man ganske roligt kan lade denne Tilhøjelighed til Selvstyre hvile, og hvad det angaar, at disse inspectores qvæsturæ have en vis Myndighed, da skal jeg med Fornøielse afgive den Forsikring, som det ærede Medlem for Rjøbenhavns Ste Bagkreds (Wille) ønskede, at jeg ikke har mærket noget til noget trykkende Baand i den Henseende. Inspectoros qvæsturæ have Tilsyn med Dvæsturens Regnskabsvæsen. Tilsynet er af to Arter. Foraauidt Dvæsturens Regnskabsvæsen omfatter Legater, der ere forbundne med Universitetet, da har dette Tilsyn en stor og vigtig Betydning; men Tilsynet er ogsaa her ganske anderledes stillet, det har i saa Henseende en mere afgjørende Betydning, end det har lige overfor de Spørgsmaal, som ere henlagte under Ministeriet, hvor inspectores qvæsturæ kun have en underordnet, raadgivende Rolle og albrig kunne lægge noget Baand paa Ministerens Handlefrihed. Men der er endelig en tredje Ting, man har faaet ud deraf, og som man formoder er tilstede. Jeg veed ikke, hvorfra man har faaet det, skjøndt jo et æret Medlem mente, at der vel kunde være Noget deri, det er Spørgsmaalet om Mistillid, som fra Universitetets Side vises, nemlig en Mistillid til Lovgivningsmagtens Forhold lige overfor Universitetet. Det har jo fremkaldt mange og fuldige og meget glædelige Forsikringer om, at det er en Feiltagelse, og jeg tror ubetinget paa, at det er en Feiltagelse, og jeg vil endvidere sige, at selve dette Lovfor-